

1. grein

Allir eru fæddir frjalsir og jafnir.
Þú hefur getu til að hugsa og breyta rétt.
Þú skalt koma fram við aðra með vináttu og virðingu.

2. grein

Allir eiga rétt á öllum mannréttindum sem fjallað er um í þessari mannréttinda-yfirlýsingu. Engu mál skiptir af hvaða kynþætti, litarhætti, eða kynferði fólk er, hvaða tungumál það talar eða á hvað það trúir.

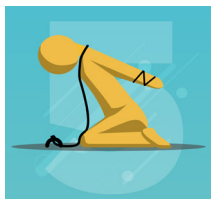
3. grein

Allir menn eiga rétt til lífs, frelsis og mannhelgi.

4. grein

Þrælahald og þrælaverslun er bönnuð.

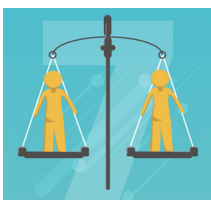
5. grein

Það er bannað að vanvirða og pína fólk.

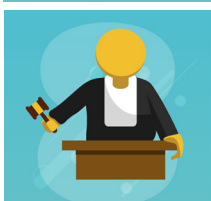
6. grein

Allir eiga rétt á lagalegum réttindum.
Allir eiga rétt á að standa vörð um þau hjá dómstólum og annars staðar.

7. grein

Allt fólk skal vera jafnt fyrir lögnum og eiga rétt á jafnri vernd þeirra.

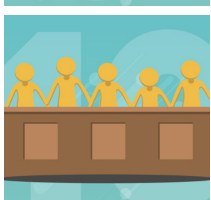
8. grein

Ef lagaleg réttindi þín eru brotin getur þú fengið dómara til að gæta þeirra.

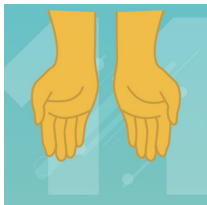
9. grein

Það má ekki handtaka þig, setja þig í fangelsi eða reka þig úr landi að ástæðulausu.

10. grein

Ef þú ert grunaður um að hafa brotið af þér eða framið glæp átt þú rétt á réttlátri rannsókn og að leyst sé úr málinu fyrir óhlutdrægum dómstóli.

11. grein

- 1) Þú ert saklaus nema sekt þín hafi verið sönnuð.
- 2) Það má ekki refsast þér fyrir eitthvað sem ekki var bannað með lögum þegar þú gerðir það.

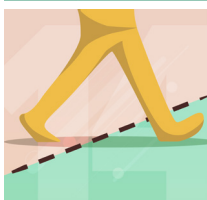
12. grein

- Það má ekki raska friði á heimili þín, hnýsast í einkamál þín, skoða póstinn þinn eða skipta sér af því hvernig lífi þú lifir nema góð ástæða sé fyrri því.

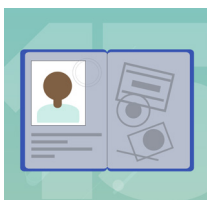
13. grein

- 1) Þú hefur rétt til að ferðast um landið þitt.
- 2) Þú hefur rétt til að fara úr landi, ferðast til annars lands og geta komið aftur heim.

14. grein

- 1) Ef þér er ógnað átt þú rétt á að fara til annars lands og biðja um að fá að vera þar sem flóttamaður.
- 2) Þú missir þennan rétt ef þú hefur framið alvarlegan glæp.

15. grein

- 1) Þú hefur rétt á að vera ríkisborgari í landinu þínu.
- 2) Enginn getur tekið burt ríkisborgararétt þitt án góðrar ástæðu. Þú hefur rétt á að sækja um að vera ríkisborgari í öðru landi ef þú vilt.

16. grein

- 1) Þegar þú ert orðinn fullorðinn hefur þú rétt á að giftast og eignast fjölskyldu. Báðir aðilarnir hafa sömu réttindi þegar þeir eru í hjúskap. Einnig ef þeir skilja.
- 2) Enginn má neyða þig til að giftast.
- 3) Fjölskyldan er mjög mikilvæg í samfélaginu og stjórnvöld eiga að vernda hana.

17. grein

- 1) Þú hefur rétt á að eiga hluti, sjálfur eða með öðrum.
- 2) Enginn hefur rétt á að taka þetta frá þér án góðrar ástæðu.

18. grein

- Þú hefur rétt á að ráða hugsunum þínum og á hvað þú trúir. Þú ert frjálst til að stunda hvaða trúarbrögð sem þú vilt.

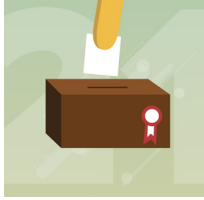
19. grein

- Þú hefur rétt til að hafa eigin skoðanir. Þú hefur rétt á að segja öðrum frá skoðunum þínum.

20. grein

- 1) Þú hefur rétt til að fara á fundi og vera aðili í félögum í friðsamlegum tilgangi.
- 2) Enginn getur neytt þig til að vera í félagi.

21. grein

- 1) Þú hefur rétt á að taka þátt í stjórn lands þíns, beint eða með því að kjósa einhvern til þess.
- 2) Allir eiga jafnan rétt til að fá vinnu hjá ríki og sveitarfélögum.
- 3) Ríkisstjórnin ætti að vera kosin reglulega í frjálsum og almennum kosningum þar sem allir fá að kjósa.

22. grein

Þjóðfélagið sem þú býrð í á að veita þér félagslegt og efnahagslegt öryggi og réttindi sem eru nauðsynleg fyrir virðingu þína og þroska.

23. grein

- 1) Þú hefur rétt á atvinnu að frjálsum vali og að fá að vinna við góð skilyrði.
- 2) Fólk á að fá sömu laun fyrir sömu vinnu.
- 3) Þú átt að geta fengið laun sem tryggja þér og fjölskyldu þinni mannsæmandi lífskjör.
- 4) Þú hefur rétt á að taka þátt í stéttarsamtökum til að verja hagsmuni þína.

24. grein

Þú hefur rétt á hvíld og frítíma.
Vinnudagurinn þinn ætti ekki að vera of langur og þú átt að geta farið reglulega í frí og haft laun í fríinu.

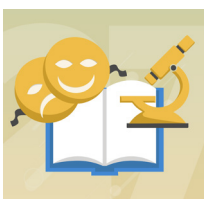
25. grein

1) Þú hefur rétt á nægilega góðum lífskjörum til að þú getir lifað heilbrigðu og þægilegu lífi. Þú hefur rétt á mat, fatnaði, húsnæði, læknishjálpi og annarri félagsþjónustu.
Þú hefur rétt á aðstoð ef þú ert ekki í vinnu eða ófær um að vinna.

26. grein

- 1) Þú átt rétt til að fá menntun. Grunnskóli á að vera ókeypis. Börn skulu vera skólaskyld. Þú átt sama rétt og aðrir til að stunda nám eins lengi og þú getur.
- 2) Í skólanum átt þú að geta þróað alla hæfileika þína og þú átt að læra að virða annað fólk.
- 3) Foreldrar þínir skulu ráða mestu um menntun þína meðan þú ert barn.

27. grein

- 1) Þú hefur rétt til að taka þátt í menningarlífi þjóðfélagsins, njóta lista og njóta góðs af vísindalegum framförum.
- 2) Ef þú ert listamaður, rithöfundur eða vísindamaður, á að verja það sem þú býrð til og þú átt fá að njóta góðs af því sem þú skapar.

28. grein

Þú átt rétt á að fá að njóta allra þeirra réttinda og frelsis sem fjallað er um í þessari yfirlýsingu.

29. grein

- 1) Þú hefur skyldur við þjóðfélagið enda tryggir það eitt fullan og frjálstan persónuþroska einstaklingsins.
- 2) Lögin skulu tryggja mannréttindi og virðingu fyrir frelsi og réttindum annarra. Lögin skulu tryggja siðgæði, reglu og velferð almennings.
- 3) Þessi réttindi eiga að vera í samræmi við og styðja við tilgang og grundvallarreglur Sameinuðu þjóðanna.

30. grein

Engin manneskja, hópur eða stjórnvöld hafa rétt til að að gera að engu þau mannréttindi sem fjallað er um í þessari mannréttinda-yfirlýsingu.